

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719010622
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8719010622.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.10.2021, v trestnej veci obžalovaného Y. Q. pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./ a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 8T/37/2019 zo dňa 10.05.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného Y. Q. **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 8T/37/2019 zo dňa 10.05.2021 bol obžalovaný Y. Q., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom N. XXXX/XX, T., uznaný vinným zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- dňa 06.06.2019 v čase okolo 12.00 hod. v byte č. XXX krízového centra vo L. na ul. L. XX, I.. T., sa vyhrážal zabitím a zároveň fyzicky napadol svoju manželku poškodenú A. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, T., z dôvodu, že sa s ním poškodená A. Q. chcela rozviesť, kde Y. Q. poškodenú A. Q. jedenkrát udrel drevenou stoličkou po ľavej ruke, jedenkrát ju udrel svojou hlavou do jej hlavy a taktiež ju rukami chytil pod krk a snažil sa ju dusiť, kde tomu sa poškodená A. Q. ubránila a kričala na Y. Q., aby opustil miestnosť bytu krízového centra, pričom Y. Q. toto odmietol, zamkol sa spoločne s poškodenou A. Q. v uvedenej miestnosti spoločne s dcérou poškodenej mal. W.. Q.. a odmietol ich, napriek prosbám zo strany A. Q., pustiť von, kde takto všetci spoločne v miestnosti zotrvali do 05.00 hod. dňa 07.06.2019, kedy spoločne opustili miestnosť, po tom čo sa A. Q. podarilo zobrať Y. Q. jediný existujúci kľúč od bytu, ktorý mal Y. Q. po celý čas pri sebe, pričom následne sa Y. Q. poškodenej A. Q. vyhrážal, že ju zabije, ak pôjde na lekárske ošetrenie a oznámiť uvedené na políciu, čím takto u poškodenej A. Q. uvedené vyhrážky a fyzické napadnutie zo strany Y. Q. vzbudili dôvodnú obavu o jej život a zdravie a zároveň Y. Q. bez oprávnenia bránil poškodenej A. Q. užívať osobnú slobodu.

Za to mu bol uložený podľa § 183 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 56 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku, a to aj proti výroku o vine a aj proti výroku o treste, podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o práve na opravný prostriedok obžalovaný Y. Q. odvolanie, ktoré napriek tomu, že mu bolo písomné vyhotovenie rozsudku doručené poštou dňa 25.06.2021, nijako bližšie do rozhodnutia odvolacieho súdu neodôvodnil.

Krajský súd v Prešove, ako odvolací súd, na podklade takto podaného odvolania preskúmal v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./ zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané by prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a nezistiac chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. v odôvodnení uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa konštatuje, že toto rozhodnutie uvedené požiadavky spĺňa aj za okolností, že pred odvolacím súdom bolo dokazovanie doplnené o prečítanie výpisu lustrácie z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 10P/10/2020 zo dňa 05.02.2021 a výpisu z lustrácie Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Obžalovaný Y. Q. na hlavnom pojednávaní uvádzal, že je nevinný a tak ako v prípravnom konaní, odmietol vypovedať. Svedkyňa - poškodená A. Q.Á., obžalovaného podrobne a opakovane vo svojich výpovediach priamo usvedčovala. Z jej výpovede vyplynulo, že s obžalovaným majú spoločnú dcéru 5-ročnú W., pričom rok pred výsluchom podala návrh na rozvod, hoci jej obžalovaný stále hovoril, že nechce rozvod, pričom sa jej vyhrážal, že ju zabije. Žiarlivostné správanie manžela pociťovala aj predtým, ako sa stal skutok. K skutku uvádzala, že ju s dcérou obžalovaný držal v izbe až do rána, udrel ju čelom svojej hlavy do jej hlavy, vôbec nespala. Bála sa ho. Asi päťkrát sa pokúšala z izby odísť, kľúč mal najprv vo vrecku a potom si ho dal pod vankúš. Žiadala ho asi desaťkrát, aby ju pustil z izby a aj dcéra ho prosila. Na dcéru kričal. Poškodenú udrel aj stoličkou a škrtil ju, pričom keď ju škrtil, chytila mu silno ruky a podarilo sa jej z toho vymaniť. Z izby sa jej podarilo dostať za okolností, že keď si kľúč uložil pod svoj vankúš, zaspal a ráno okolo 05.00 hod. mu ho takto zobrala, potom sa zobudil, hádali sa a potom z izby odišla s dcérou a on išiel s nimi. Chcela ísť k lekáreke, lebo mala hrčku na hlave a opuchnuté zápästie. Bála sa obžalovaného, lebo sa jej vyhrážal zabitím. Nútil ju počas cesty k matke, aby jej povedala, že sa zranila, keď robila rájóny, keď upratovala. Na políciu išla sama skutok oznámiť. Už v prečítanej zápisnici o trestnom oznámení poškodenej táto uvádzala najmä, že obžalovaný ju dňa 06.06.2019 udrel po ruke stoličkou, udrel do jej hlavy svojou hlavou, zamkol ich v izbe, kde ich s dcérou držal, prosila ho, aby ich pustil, vyhrážal sa jej, že ju zabije, chcela ho opustiť, lebo jej nadáva, robí jej hanbu a žiarli na ňu. Keď boli vtedy v tej izbe, nepúšťal ju na WC a musela vydržať do rána, nemohla sa ani osprchovať, nechcel ju pustiť ani na prechádzku, ani do obchodu, hoci chce ísť. Mobil jej zlomil a kartu vyhodil, lebo si myslel, že má frajerov a že im ide volať. Podrobnosť, konzistentnosť usvedčujúcej výpovede poškodenej aj vo vzťahu k trestnému oznámeniu, ktoré osobne na obžalovaného podala, vedu k záveru, že súd nemal žiadne poznatky spochybňujúce hodnovernosť usvedčujúcej výpovede poškodenej, aj odvolací súd viedla k tomu, že nemal námietky voči hodnoteniu jej výpovede súdom prvého stupňa.

Z výpovede svedkyne X. Y., rod. J., vyplynulo, že síce táto svedkyňa nebola pri predmetnom skutku, no k spolužitiu obžalovaného s poškodenou sa vyjadрила, že bývali na N., boli vystaňovaní na ulicu, ale potom si poškodená s dcérou našla ubytovanie vo Svite, pričom mali problematický vzťah, medzi sebou sa bili, často sa hádali, no potom sa udobrili a starali sa o dcéru.

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 10P/10/2020 zo dňa 05.02.2021 bolo manželstvo obžalovaného a poškodenej dňa 24.03.2021 právoplatne rozvedené, maloletá dcéra W. bola zverená do starostlivosti matky, poškodenej, obžalovaný bol zaviazaný platením výživného sumou 50,- eur za tam uvedených podmienok, pričom z odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo aj to, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne a trvalo rozvrátené a nie je tu reálny predpoklad obnovenia ich spolužitia, že civilný súd návrhu poškodenej na rozvod manželstva vyhovel.

Podľa správy zo Spišskej katolíckej charity - Dom Charitas sv. Jozefa, Spišská Nová Ves, vyplynulo, že poškodená s dcérou žijú v tomto zariadení pre týrané matky. Podľa oznámenia k výzve z CSS - útulok Svit, obžalovaný sa tam zdržiaval od 06.03.2019 do 25.06.2019, kedy opustil zariadenie. Počas pobytu bolo u neho zistené požitie alkoholu.

Podľa správy z miesta bydliska bol obžalovaný ženatý s poškodenou, majú jednu maloletú dcéru, mesto eviduje päť priestupkov proti verejnému poriadku do 12.01.2017 a jeden a za porušenie VZN konzumáciou alkoholu na verejnom priestranstve, ktoré boli riešené napomenutím. Podľa výpisu z evidencie priestupkov bol postihnutý pokutou 10,- eur za to, že 15.02.2017 vulgárne nadával a raz udel do tváre poškodenú A. Q. a napomenutím za to, že 12.01.2017 vzbudzoval verejné pohoršenie. Podľa aktualizovaných údajov tejto evidencie má popri týchto priestupkoch aj spáchané priestupky po predmetnom skutku. Dňa 09.02.2020 odcudzil mobil inej osobe a bol tak postihnutý pokutou 30,- eur, dňa 08.01.2021 hrubo sa správal voči inej osobe vulgárne mu nadával a bol za to postihnutý pokutou 20,- eur a dňa 06.03.2021 bol za hrubé správanie postihnutý pokutou 30,- eur.

Odpis registra trestov obžalovaného poukazuje na päť záznamov od roku 2005 doposiaľ, pričom prvé tri záznamy sa týkajú trestnej činnosti, pri ktorej až v dvoch prípadoch išlo o to, že obžalovaný bol uznaný vinným za lúpežné trestné činy. V týchto, troch prípadoch sú odsúdenia zahladené. Zahladzuje sa odsúdenie na trest. Z hľadiska osoby obžalovaného nemožno prehliadnuť, že už takto prejavil náchylnosť na páchanie násilnej trestnej činnosti. Nepochybne závažnejšími sú ale skutočnosti vyplývajúce z odsúdení, ktoré zahladené nie sú. Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/131/2016 zo dňa 23.01.2017 bol odsúdený za prečin porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 2 roky, no 11.04.2018 musel byť nariadený výkon tohto trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 5Pp/10/2019 zo dňa 27.02.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27.02.2019 o podmienenom prepustení z výkonu TOS s uložením skúšobnej doby na 18 mesiacov s probačným dohľadom na 18 mesiacov a uložením obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, bolo umožnené odsúdenému vedením riadneho života vyhnúť sa výkonu zvyšku trestu, čo ale odsúdený nevyužil, lebo uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 5Pp/10/2019 zo dňa 16.04.2021 bolo vyslovené, že odsúdený Y. Q. sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia neosvedčil, a bolo rozhodnuté, že zvyšok trestu odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov a 6 dní vykoná. Z lustrácie v evidencii Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 11.10.2021 pritom vyplynulo, že odvolateľ sa nenachádza v žiadnom zariadení Zboru väzenskej a justičnej stráže, teda ani tento zvyšok trestu odňatia slobody nevykonáva.

Navyše však bol odsúdený aj skráteným rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/94/2017 zo dňa 08.11.2017 v podstate za to, že napadol dňa 20.07.2017 poškodenú A. Q. a ich maloletú dcéru aj pri ich pokuse o útek a spôsobil im poranenia a bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.. Bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia s tým, že mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Tento trest vykonal dňa 20.03.2018. Z uvedeného vyplýva, že možnosti nápravy obžalovaného za okolností, keď ani opakované potrestanie nateraz nevedlo obžalovaného k upusteniu od páchania trestnej činnosti, sú ohrozené.

Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť osobnej slobody inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (článok 17 Ústavy Slovenskej republiky).

Bránenie v užívaní osobnej slobody je zásah do osobnej slobody, ktorým sa znemožňuje alebo obmedzuje voľný pohyb človeka a zároveň sa mu bráni o svojom pohybe slobodne rozhodovať.

Oprávnené zásahy do osobnej slobody sú možné predovšetkým v trestnom stíhaní, no aj tu je podmienkou oprávnenosti zásahu to, že obmedzenie osobnej slobody musí byť vykonané podľa Trestného poriadku a v súlade so základnými zásadami trestného konania, najmä s ustanoveniami týkajúcimi sa zadržania, zatknutia, väzby a výkonu trestu odňatia slobody (porovnaj napríklad § 85, 86, § 71 až 73, § 407 a nasl. Tr. por.).

K právne postihnuteľnému bráneniu užívať osobnú slobodu musí teda dôjsť bez oprávnenia, pričom bránenie v užívaní osobnej slobody musí byť ťažko prekonateľné. Dĺžka doby, počas ktorej sa obmedzuje sloboda, nie je rozhodujúca, môže ísť aj o obmedzovanie počas krátkej doby (napr. uzavretie v miestnosti alebo v budove, znemožnenie pohybu zviazaním končatín, zvieraním v náručí, bránenie poškodenému vo vystúpení z dopravného prostriedku, uzamknutie dverí auta a pod.).

V danom prípade za aktívneho konania obžalovaného Y. Q., s najväčšou pravdepodobnosťou zo žiarlivosti a snahy ovplyvniť rozhodovanie poškodenej o prístupe obžalovaného k starostlivosti o ich spoločné dieťa, došlo podvodným a následne násilným spôsobom spojeným s nesúhlasom poškodenej k vyvolaniu a po dobu viacerých hodín k udržiavaniu protiprávneho stavu v podobe neoprávneného a ťažko prekonateľného obmedzovania osobnej slobody poškodenej, počas ktorej doby navyše, sa obžalovaný voči tej istej poškodenej, ktorá bola jeho manželkou, a teda v zmysle § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. blízkou osobou správal násilne, keď ju napadol úderom do jej hlavy, do ruky a škrtením krku fyzicky napadol, vulgárne ju napádal a hlavne, sa jej v takej situácii vyhrážal usmrtením. Takéto vyhrážky prednášal v jej bezprostrednej blízkosti, pričom ich intenzita a tieto okolnosti jednoznačne mohli u nej vzbudiť, a aj vzbudili, obavy o jej život a zdravie. Nemožno prehliadnuť, že obžalovaný obmedzoval poškodenú nielen v jednoduchom užívaní slobody pohybu, ale jej uzamknutím izby, v ktorej sa nachádzali a odmietnutím znemožnil vykonávanie základných hygienických potrieb do dobu niekoľkých hodín. Svojím konaním, počas páchania trváceho zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. tak spáchal aj prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák..

Ani vo výroku o treste nezistil odvolací súd pochybenia, pre ktoré by bolo namieste do tohto výroku zasahovať.

Podľa § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Závažnosť trestnej činnosti je skutočne zvýšená. Obžalovaný konal priamym úmyslom z motívov, ktorým nemožno ani len čiastočne prisvedčiť už aj z toho dôvodu, že mu k nim žiadny jednoznačne uveriteľný dôvod poškodená nedávala. Napriek tomu, že poškodená je matkou jeho dieťaťa, nechal sa vo svojom rozhodnutí uniesť hnevom za okolností vyhrotených vzťahov s poškodenou. Tieto vzťahy boli narušené ešte aj počas konania na okresnom súde, o čom svedčia vyhlásenia poškodenej a obžalovaného na hlavnom pojednávaní v rámci ich záverečných rečí a posledného slova obžalovaného. Pri prevahe prítiažujúcich okolností nad neprítomnosťou poľahčujúcich okolností tak musel byť trest ukladaný pri zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby tak, ako to podrobne popísal okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, k čomu odvolací súd nemal zákonný podklad sa pripojiť. K takému stavu by došlo, aj keby súd, vzhľadom na ukládanie úhrnného trestu za dva trestné činy, neprihliadal aj na prítiažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Tr. zák. použitú pri dvoch trestných činoch. Dominantnú závažnosť prítiažujúcich okolností totiž nesie skutočnosť, že obžalovaný bol už pred spáchaním predmetného zločinu a prečinu nedávno odsúdený za spáchanie inej úmyselnej trestnej činnosti a dokonca vykonal aj trest odňatia slobody. Pritom opakovane aj v dávnejšej minulosti preukázal náchylnosť na páchanie trestnej činnosti, ktorej sa nezbavil ani po výkone uložených trestov. Keď okresný súd ukladal obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody pri takej trestnej minulosti na samej dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, javí sa taký trest skôr za mierny vzhľadom na to, že ani po spáchaní predmetnej trestnej činnosti obžalovaný neprestal páchať protiprávnu činnosť opakovaným spáchaním násilných priestupkov v podobe hrubého správania voči iným osobám. Úhrnný trest odňatia slobody bol však uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby a nakoniec, ani okresný prokurátor voči nemu, odvolaním podaným v neprospech obžalovaného, nezákonnosť či neodôvodnenosť výmery úhrnného trestu odňatia slobody nenamietal.

Okresný súd nepochybil pri rozhodnutí o spôsobe výkonu tohto trestu odňatia slobody a zákonne, odôvodnene a primerane, vychádzajúc z ustanovenia § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Možno teda uzavrieť, že okresný súd v rámci zákonných podmienok uložil trest primeraný a zohľadnil tak pri druhu, ako aj výmere všetky všeobecné aj individuálne zásady platné pre ukládanie trestov.

Takto uložený trest zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák., ako aj pomerom obžalovaného a ohrozeným možnostiam jeho nápravy, zodpovedá záujmu na individuálnej a generálnej prevencii a je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia trestnej činnosti obžalovaného spoločnosťou.

Nakoľko odvolací súd ani v postupe súdu prvého stupňa nezistil žiadne dôvody pre to, aby odvolateľovi čo i len sčasti vyhovel, podané odvolanie ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.